

ТОО «ЭЙВИДИ-КАЗАХСТАН»

ПРОГРАММА ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «САБ ИРБИС64.ТЕХНОЛОГИЯ РАБОТЫ С ПЕРИОДИЧЕСКИМИ ИЗДАНИЯМИ»

ЦЕЛЬ ПРОГРАММЫ

Программа повышения квалификации направлена на совершенствование компетенции специалистов, необходимой для профессиональной деятельности, повышение профессионального уровня в рамках имеющейся квалификации.

Цель программы: повышение профессионального уровня в рамках имеющейся квалификации в сфере машиночитаемой каталогизации периодических изданий в среде САБ ИРБИС64.

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ

В результате освоения программы слушатель должен:

- знать регламентирующие документы в области каталогизации, общие принципы каталогизации, специальную методику каталогизации периодических изданий, общую характеристику и состав модулей САБ ИРБИС64 и продуктов семейства СК, технологию работы с периодическими изданиями в АРМ Каталогизатор САБ ИРБИС64.

- уметь пользоваться средствами ввода АРМ Каталогизатор САБ ИРБИС64, самостоятельно создавать в АРМ Каталогизатор САБ ИРБИС64 библиографические записи на периодические издания, выполнять регистрацию поступающих выпусков, раскрывать содержание выпусков, создавать аналитические записи на статьи.

СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

Категория слушателей — специалисты отделов комплектования и обработки фондов библиотек и библиографы, имеющие среднее профессиональное или высшее профессиональное образование.

Срок освоения программы (общая трудоемкость) — 56 часов.

Форма обучения — заочная с применением электронного обучения и дистанционных образовательных технологий.

Формы контроля — тестирование (Т), выполнение практических работ (ПР).

Формы итоговой аттестации – тестирование, итоговая практическая работа (ИПР).

Учебно-тематический план

№ п/п	Наименование разделов	ОТ, час.	В том числе			Формы контроля	
			Аудиторные часы		СРС		К
			Лк	ПЗ			
1.	Автоматизация библиотечных процессов. Система автоматизации библиотек ИРБИС64 (САБ ИРБИС64) и Продукты семейства СК. Каталогизация заимствованием из ресурсов сетевого издания «Открыт для тебя» («Open for you»). Основной фонд	12,5	5,5		6	1	Т
1.1.	Информационно-техническое сопровождение пользователя	1,5	1		0,5		
1.2.	Автоматизация библиотечных процессов. САБ ИРБИС64: общая характеристика, структура системы	1,5	1		0,5		

1.3.	Продукты семейства СК: характеристика и назначение	1,5			1,5		Т
1.4.	АРМ Каталогизатор САБ ИРБИС64: характеристика, интерфейс, структура рабочих листов	3,5	3,5				
1.5.	Информационный ресурс (технический каталог основного фонда) СИ «Открыт для тебя».	1			1		
1.6.	Технология работы на основе использования ресурсов СИ «Открыт для тебя»	3,5			2,5	1	Т
2.	Создание записи на новое периодическое издание, регистрация поступивших номеров, роспись содержания номера периодического издания. Создание аналитической записи на статью из номера.	38,5	8	8	19,5	3	Т, ПР
2.1.	Основные нормативные документы, регламентирующие правила каталогизации периодических изданий	5	1,5		3,5		Т
2.2.	Создание записи на общую часть периодического издания.	12,5	2,5	3	6	1	Т, ПР
2.3.	Регистрация поступивших номеров периодических изданий: - Регистрация поступивших номеров периодических изданий. Газета; - Регистрация поступивших номеров периодических изданий. Журнал; - Оформление подшивки.	12,5	2,5	3	6	1	Т, ПР
2.4.	Роспись содержания номера периодического издания. Создание аналитической записи на статью из номера.	8,5	1,5	2	4	1	Т
3.	Итоговая аттестация	5			5		Т, ИПР
ИТОГО:		56	13,5	8	30,5	4	

**ОТ – общая трудоемкость, Лк – лекции, ПЗ – практические занятия, СРС – самостоятельная работа слушателя, К-консультация преподавателя*

Содержание

Раздел 1. Автоматизация библиотечных процессов. Система автоматизации библиотек ИРБИС64 (САБ ИРБИС64) и Продукты семейства СК. Каталогизация заимствованием

Назначение и функциональные возможности Портала технической поддержки. Создание обращения на Портале технической поддержки. Поиск статей в Базе знаний на Портале технической поддержки. Горячая линия Службы технической. Назначение и функциональные возможности Портала технической поддержки.

Автоматизация библиотечных процессов: возможности, результаты, последовательность шагов.

Система автоматизации библиотек ИРБИС64: общая характеристика, структура системы (состав модулей). АРМ Каталогизатор. АРМ Комплектатор. АРМ Книговыдача. Инструменты администрирования системы. WEB-модули для читателей: WEB-ИРБИС, J-ИРБИС 2.0.

Продукты семейства СК.

АРМ Каталогизатор. Области интерфейса. Основные рабочие листы и их назначение. Сервисные средства. Создание записей. Средства корректировки. Поисковые возможности.

Общее описание информационного ресурса. Корпоративное взаимодействие библиотек с использованием ресурсов СИ «Открыт для тебя».

Заимствование записей из СИ «Открыт для тебя» через режим «Импорт из Web-ресурсов». Ввод информации об экземплярах в АРМ Каталогизатор: структура поля 910 «Сведения об экземплярах»; правила заполнения 910 поля.

Тестирование.

Раздел 2. Создание записи на новое периодическое издание, регистрация поступивших номеров, роспись содержания номера периодического издания. Создание аналитической записи на статью из номера.

Создание записи на новое периодическое издание: журнал, газета, периодическое издание с отдельным приложением, периодическое издание с приложением на вкладке.

Регистрация отдельного номера газеты. Регистрация сдвоенного выпуска газеты. Регистрация интервала номеров журнала. Регистрация специального выпуска газеты. Регистрация журнала с периодическим приложением. Регистрация журнала с нумерованным приложением на вкладке. Оформление подшивки.

Роспись содержания выпуска периодического издания. Создание аналитической записи на статью из выпуска в базе данных периодических изданий. Создание аналитической записи на статью из номера в отдельной базе данных.

Тестирование. Практическая работа.

Раздел 3. Итоговая аттестация.

Тестирование. Итоговая практическая работа.

ОРГАНИЗАЦИОННО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ

В целях реализации образовательной программы на портале дистанционной подготовки «Академия» ТОО «ЭйВиДи-Казахстан» <http://academy.open4u.kz> разработан электронный курс.

Имеются технологические средства, обеспечивающие освоение образовательных программ в полном объеме независимо от места нахождения обучающихся:

- информационные системы, обеспечивающие функционирование электронной информационно-образовательной среды,
- интерактивные средства обучения и/или специального программного обеспечения для создания электронных образовательных ресурсов и проведения занятий с применением дистанционных образовательных технологий,
- серверное оборудование, обеспечивающего функционирование электронной информационно-образовательной среды,
- высокоскоростные каналы доступа к электронной информационно-образовательной среде.

Реализация программы обеспечивается преподавательским составом, имеющим среднее профессиональное образование или высшее образование, соответствующее направленности дополнительной профессиональной программы повышения квалификации. Требования к преподавателям: среднее профессиональное образование – программы подготовки специалистов среднего звена или высшее образование – бакалавриат, направленность (профиль) которого, как правило, соответствует направленности дополнительной профессиональной программы повышения квалификации; дополнительное профессиональное образование – профессиональная

переподготовка, направленность (профиль) которой соответствует направленности дополнительной профессиональной программы повышения квалификации.

Для текущего и итогового контроля разработаны контрольно-измерительные материалы, предназначенные для определения соответствия индивидуальных образовательных достижений основным показателям результатов подготовки по программе. Они включают средства контроля освоения знаний и формирования умений: тесты, практические задания. Результаты освоения выражаются в освоении знаний и овладении умениями, определенными в программе. Контроль и оценка результатов освоения программы осуществляется преподавателем в процессе проверки результатов выполнения практических и контрольных работ, тестов.

ЛИТЕРАТУРА

1. ГОСТ Р 7.0.100-2018 Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления. – Москва: Стандартинформ, 2018. – IV, 124 с.
2. ГОСТ 7.80-2000 Библиографическая запись. Заголовок. Общие требования и правила составления. – Москва: Издательство стандартов, 2000. – III, 8 с.
3. ГОСТ Р 7.0.60-2020. Издания. Основные виды. Термины и определения. – Москва: Стандартинформ, 2018. – IV, 46 с.
4. ГОСТ Р 7.0.3-2006. Издания. Основные элементы. Термины и определения. – Москва: Стандартинформ, 2020. – IV, 37 с.
5. Российские правила каталогизации [Текст] = Russian cataloguing rules / [Н. Н. Каспарова (руководитель) и др. ; редколлегия: Н. Н. Каспарова (главный редактор) и др.] ; Российская библиотечная ассоциация, Межрегиональный комитет по каталогизации, Российская государственная библиотека. – 2-е издание, исправленное. – Москва : Пашков дом, 2008. – 660, [1] с., табл.; 21 см.; ISBN 978-5-7510-0410-1.
6. Система автоматизации библиотек ИРБИС64. Общее описание системы / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ). – М.:ГПНТБ России, 2018. – 498 с.
7. Система автоматизации библиотек ИРБИС. АРМ «Каталогизатор». Руководство пользователя / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ). – М. : ГПНТБ России, 2009. – 124 с.

«ЭЙВИДИ-КАЗАХСТАН» ЖШС

БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ «ИРБИС64 КАЖ. МЕРЗІМДІ БАСЫЛЫМДАРМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ»

БАҒДАРЛАМА МАҚСАТЫ

Оқыту бағдарламасы мамандардың кәсіби қызметіне қажетті құзыреттілігін арттыруға, олардың ағымдағы біліктілігі шеңберінде кәсіби деңгейін арттыруға бағытталған.

Бағдарламаның мақсаты: ИРБИС64 КАЖ аумағында машинамен оқылатын каталогтау саласында ағымдағы біліктілік шеңберінде кәсіби деңгейін арттыру.

ЖОСПАРЛАНҒАН НӘТИЖЕЛЕР

Бағдарламаны игеру нәтижесінде тыңдаушы:

- каталогтау саласындағы реттемелеуші құжаттарды, каталогтаудың жалпы қағидаттарын, мерзімді басылымдарды каталогтаудың арнайы әдістемесін, ИРБИС64 КАЖ модульдерінің және СК отбасы өнімдерінің жалпы сипаттамасы мен құрамын, ИРБИС64 КАЖ каталогизаторында мерзімді басылымдармен жұмыс істеу технологиясын білу.

- ИРБИС64 КАЖ Каталогтаушы АЖО-да енгізу құралдарын пайдалана білу, библиографиялық жазбаларды мерзімді басылымдарға дербес құру, келіп түскен шығарылымдарды тіркеуді орындау, шығарылымдардың мазмұнын ашу, мақалаларға аналитикалық жазбалар жасау.

БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Тыңдаушылар санаты-орта кәсіптік немесе жоғары кәсіптік білімі бар кітапхана қорларын жинақтау және өңдеу бөлімдерінің мамандары және библиографтар.

Бағдарламаны игеру мерзімі (жалпы еңбек сыйымдылығы) — 56 сағат.

Оқыту формасы — электрондық оқыту мен қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып сырттай оқыту.

Бақылау формалары-тестілеу (Т), практикалық жұмыстарды орындау (ПЖ).

Қорытынды аттестаттау формасы – тестілеу, қорытынды бақылау жұмысы (ҚБЖ)

Оқу-тақырыптық жоспар

№ р/р	Бөлімдердің атаулары	ЖЕС, сағ	Оның ішінде			Бақылау формалары	
			Аудиторлық сағаттар		ТӨЖ		К
			Лк	ПС			
4.	Кітапхана процестерін автоматтандыру. ИРБИС64 кітапханаларды автоматтандыру жүйесі (ИРБИС64 КАЖ) және СК отбасының өнімдері. «Открыт для тебя» («Open for you») желілік басылымының ресурстарынан қарыз алу арқылы каталогтау. Негізгі қор	12,5	5,5		6	1	Т
1.1.	Пайдаланушыны ақпараттық-техникалық сүйемелдеу	1,5	1		0,5		
1.2.	Кітапхана процестерін автоматтандыру. ИРБИС64 КАЖ: жалпы сипаттамасы, жүйе құрылымы	1,5	1		0,5		
1.3.	СК отбасының өнімдері: сипаттамасы	1,5			1,5		Т

	және мақсаты						
1.4.	ИРБИС64 КАЖ Каталогтаушы АЖО: сипаттамасы, интерфейсі, жұмыс парағының құрылымы	3,5	3,5				
1.5.	«Открыт для тебя» СИ ақпараттық ресурсы (негізгі қордың техникалық каталогы)	1			1		
1.6.	«Открыт для тебя» СИ ресурстарын пайдалануға негізделген жұмыс технологиясы	3,5			2,5	1	Т
5.	Жаңа мерзімді басылымға жазба жасау, келіп түскен нөмірлерді тіркеу, мерзімді басылым нөмірінің мазмұнын көрсету. Нөмірден мақалаға аналитикалық жазба жасау.	38,5	8	8	19,5	3	Т, ПЖ
2.1.	Мерзімді басылымдарды каталогтау ережелерін реттейтін негізгі нормативтік құжаттар	5	1,5		3,5		Т
2.2.	Мерзімді басылымның жалпы бөлігіне жазба жасау.	12,5	2,5	3	6	1	Т, ПЖ
2.3.	Мерзімді басылымдардың келіп түскен нөмірлерін тіркеу: - Мерзімді басылымдардың келіп түскен нөмірлерін тіркеу. Газет; - Мерзімді басылымдардың келіп түскен нөмірлерін тіркеу. Журнал; - - Тігіндіні безендіру.	12,5	2,5	3	6	1	Т, ПЖ
2.4.	Мерзімді басылым нөмірінің мазмұнын көрсету. Нөмірден мақалаға аналитикалық жазба жасау.	8,5	1,5	2	4	1	Т
6.	Қорытынды аттестация	5			5		Т, ҚБЖ
БАРЛЫҒЫ:		56	13,5	8	30,5	4	

ЖЕС – жалпы еңбек сыйымдылығы, Лк – лекциялар, ПС – практикалық сабақтар, ТӨЖ – тыңдаушының өзіндік жұмысы, К- оқытушының кеңесі

МАЗМҰНЫ

1-Тарау. Автоматизация Кітапхана процестерін автоматтандыру. ИРБИС64 кітапханаларды автоматтандыру жүйесі (ИРБИС64 КАЖ) және СК отбасының өнімдері. Қарыз алу арқылы каталогтау.

Техникалық қолдау порталының мақсаты мен функционалдық мүмкіндіктері. Техникалық қолдау порталында өтініш жасау. Техникалық қолдау порталындағы Білім қорынан мақалаларды іздеу. Техникалық қызметтің жедел желісі. Техникалық қолдау порталының мақсаты мен функционалдық мүмкіндіктері.

Кітапхана процестерін автоматтандыру: мүмкіндіктер, нәтижелер, қадамдар реттілігі.

ИРБИС64 кітапханаларды автоматтандыру жүйесі: жалпы сипаттамасы, жүйе құрылымы (модульдер құрамы). Каталогтаушы АЖО. Комплектеуші АЖО. Кітап беру АЖО. Жүйені басқару құралдары. Оқырмандарға арналған WEB-модульдер: Web-ИРБИС, J-ИРБИС 2.0.

СК отбасының өнімдері.

Каталогтаушы АЖО. Интерфейс аймақтары. Негізгі жұмыс парақтары және

олардың мақсаты. Қызмет көрсету құралдары. Жазбалар жасау. Түзету құралдары. Іздеу мүмкіндіктері.

Ақпараттық ресурстың жалпы сипаттамасы. «Открыт для тебя» СИ ресурстарын пайдалана отырып, кітапханалардың корпоративтік өзара байланысуы.

"Импорт из Web-ресурсов" режимі арқылы «Открыт для тебя» СИ-ден жазбаларды қарызға алу. Каталогтаушы АЖО даналар туралы ақпаратты енгізу: 910 "Даналар туралы мәліметтер" өрісінің құрылымы; 910 өрісін толтыру ережесі.

Тестілеу.

2-Тарау Жаңа мерзімді басылымға жазба жасау, келіп түскен нөмірлерді тіркеу, мерзімді басылым нөмірінің мазмұнын көрсету. Нөмірден мақалаға аналитикалық жазба жасау.

Жаңа мерзімді басылымға жазба жасау: журнал, газет, жеке қосымшасы бар мерзімді басылым, қойындыда қосымшасы бар мерзімді басылым.

Газеттің жеке нөмірін тіркеу. Газеттің қос басылымын тіркеу. Журнал нөмірлерінің аралығын тіркеу. Газеттің арнайы шығарылымын тіркеу. Мерзімді қосымшасы бар журналды тіркеу. Қойындыда нөмірленбеген қосымшасы бар журналды тіркеу. Тігіндіні безендіру.

Мерзімді басылымның мазмұнын көрсету. Мерзімді басылымдар дерекқорындағы шығарылымнан мақалаға аналитикалық жазба жасау. Жеке дерекқорда нөмірден мақалаға аналитикалық жазба жасау.

Тестілеу. Практикалық жұмыстар.

3-Тарау. Қорытынды аттестация.

Тестілеу. Практикалық бақылау жұмысы.

ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШАРТТАР

"ЭйВиДи-Қазақстан" ЖШС "Академия" қашықтықтан даярлау порталында Білім беру бағдарламасын іске асыру мақсатында <http://academy.open4u.kz> электрондық курс әзірленді.

Білім алушылардың орналасқан жеріне қарамастан білім беру бағдарламаларын толық көлемде игеруді қамтамасыз ететін технологиялық құралдар бар:

- электрондық ақпараттық-білім беру ортасының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін ақпараттық жүйелер,

- электрондық білім беру ресурстарын құруға және қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып сабақтар өткізуге арналған оқытудың және/немесе арнайы бағдарламалық қамтамасыз етудің интерактивті құралдары,

- электрондық ақпараттық-білім беру ортасының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін серверлік жабдық,

-электрондық ақпараттық-білім беру ортасына қол жеткізудің жоғары жылдамдықты арналары.

Бағдарламаны іске асыруды біліктілікті арттырудың қосымша кәсіптік бағдарламасының бағытына сәйкес келетін орта кәсіптік білімі немесе жоғары білімі бар оқытушылар құрамы қамтамасыз етеді. Оқытушыларға қойылатын талаптар: орта кәсіптік білім-орта буын мамандарын даярлау бағдарламалары немесе жоғары білім-бакалавриат, оның бағыты (профилі), әдетте, біліктілікті арттырудың қосымша кәсіптік бағдарламасының бағытына сәйкес келеді; қосымша кәсіптік білім беру-бағыты (профилі) біліктілікті арттырудың қосымша кәсіптік бағдарламасының бағытына сәйкес келетін кәсіптік қайта даярлау.

Ағымдағы және қорытынды бақылау үшін жеке білім беру жетістіктерінің бағдарлама бойынша дайындық нәтижелерінің негізгі көрсеткіштеріне сәйкестігін анықтауға арналған бақылау-өлшеуші материалдары әзірленді. Олар білімді игеру мен дағдыларды қалыптастыруды бақылау құралдарын қамтиды: тесттер, практикалық тапсырмалар. Игеру нәтижелері бағдарламада анықталған білімді игеруде және дағдыларды игеруде көрінеді. Бағдарламаны игеру нәтижелерін бақылау мен бағалауды оқытушы практикалық және бақылау жұмыстарының, тесттердің нәтижелерін тексеру процесінде жүзеге асырады.

ӘДЕБИЕТ

1. ГОСТ Р 7.0.100-2018 Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления. – Москва: Стандартинформ, 2018. – IV, 124 с.
2. ГОСТ 7.80-2000 Библиографическая запись. Заголовок. Общие требования и правила составления. – Москва: Издательство стандартов, 2000. – III, 8 с.
3. ГОСТ Р 7.0.60-2020. Издания. Основные виды. Термины и определения. – Москва: Стандартинформ, 2018. – IV, 46 с.
4. ГОСТ Р 7.0.3-2006. Издания. Основные элементы. Термины и определения. – Москва: Стандартинформ, 2020. – IV, 37 с.
5. Российские правила каталогизации [Текст] = Russian cataloguing rules / [Н. Н. Каспарова (руководитель) и др. ; редколлегия: Н. Н. Каспарова (главный редактор) и др.] ; Российская библиотечная ассоциация, Межрегиональный комитет по каталогизации, Российская государственная библиотека. – 2-е издание, исправленное. – Москва : Пашков дом, 2008. – 660, [1] с., табл.; 21 см.; ISBN 978-5-7510-0410-1.
6. Система автоматизации библиотек ИРБИС64. Общее описание системы / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ). – М.:ГПНТБ России, 2018. – 498 с.
7. Система автоматизации библиотек ИРБИС. АРМ «Каталогизатор». Руководство пользователя / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ). – М. : ГПНТБ России, 2009. – 124 с.